

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคกรรมไทย

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคกรรมไทย เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๗ ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๙ บัญญัติว่า ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาค ตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ปรากฏว่า เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ พรรคกรรมไทยไม่ดำเนินการตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๙ บัญญัติไว้ จึงเป็นเหตุให้พรรคการเมืองยอมเลิกหรือยุบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคกรรมไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญได้ส่งสำเนาคำร้องให้พรรคกรรมไทย เพื่อให้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหรือถือว่าได้รับหนังสือ โดยได้ส่งไปยังสำนักงานใหญ่พรรคกรรมไทยทางไปรษณีย์ เมื่อครบกำหนดเวลายื่นคำชี้แจงแล้ว พรรคกรรมไทยไม่ยื่นคำชี้แจง ศาลรัฐธรรมนูญจึงได้มีคำสั่งให้ปิดประกาศศาลรัฐธรรมนูญตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๕ วรรคสอง ในวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๔๗ เพื่อให้โอกาสพรรคกรรมไทยได้มีโอกาสชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาอีกครั้งหนึ่ง ภายในสิบห้าวันนับแต่วันปิดประกาศ เมื่อครบกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันปิดประกาศศาลรัฐธรรมนูญแล้ว พรรคกรรมไทยก็ไม่ได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองแต่อย่างใด

๒. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้อง และเอกสารประกอบคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองแล้ว มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะยุบพรรคกรรมไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เนื่องจากพรรคกรรมไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๙ ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคกรรมไทยได้รับจดแจ้งการจัดตั้งเป็นพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๗ ซึ่งครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๙ ในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ ปรากฏว่า พรรคกรรมไทยไม่ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาค และจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและไม่ดำเนินการให้มีสาขาพรรคครบสี่สาขาในสี่ภาค จึงถือว่า

พรรคกรรมไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๙ บัญญัติไว้ กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคกรรมไทยได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

๓. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคกรรมไทย

องค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจิระ บุญพจนสุนทร นายจุมพล ณ สงขลา นายนพดล เสงเจริญ นายปรีชา เฉลิมวณิชย์ นายผัน จันทรปาน นายมงคล สระฐาน นายมานิต วิทยาเต็ม นายศักดิ์ เตชาชาญ นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวโช นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ นางสาวนีย์ อัครโรจน์ นายอภัย จันทนจุลกะ และนายอูระ หวังอ้อมกลาง

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๗๑ ก วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๘

ย่อโดย นายภาณุมาศ ชัดประเสริฐ
กลุ่มงานคดี ๖